

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Bartolvs A Saxo Ferrato in primam Digesti Veteris Partem

Bartolus

Lugduni, 1567

Aleatoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96393)

ff. Metus. Bartolus ad lib. Undecimum Digestorum.

a De alcatoribus & alege lusu. Rubr. v.

ADDITIO.

a P.PAV.P. De alcatoribus De materia ludi vile, vide Ang. cof. cclxi.anci. Quidam puer. & cautela de eo q pdidit in ludo vt recuperet, vide p Lep. can. lxxviii vide in materia q habes in Berra. in sbo. lud. in pnci. & in reposito in sbo. lud. vbi multa scripsi.

LEX I.

Lex indeterminate loquens circa locum, & tempus, debet intelligi de omni loco & tempore.

Retor ait. Hoc istam legem, nam in vno casu requiritur certum tempus & certus locus, in alio casu no. Nam verberari vbiq potest, furari non potest nisi te pore quo luditur. Unde si fur se vult excusare, debet probare qd retinebat ludu, & q furatus fuerat tempore quo ludebatur, adeo mod si simpliciter pbaret se furatum fuisse qd ludum retinet, no sufficeret, nisi apponat quod illo tempore, quo fuit furatus, ludebatur. Nota ergo q quado lex indeterminate loquitur circa locum & tempus, debet intelligi de omni loco & tempore. Et per hoc si cautus quado ru eramina testes super inquisitione vel accusatione, qui dicit se vidisse malefictum, q semper addas loco & tempore in accusatione contento, alias sic, si indeterminate loqueretur circa locu & tempus, & no probaret malefictum, facit l. i. s. i. de incend. rus. nau.

ADDITIONES.

a POM. C. ait pretor. Aduerte q iste rex non habet locu in iuramento secundu Bal. in proe. seu. & do. c. j. de do. & centu. In l. i. no solum. s. sciendum. de ope no. nun. b ALEX. C. sis cautus. No. tu quado examinas testes, vt dicas loco, & tempore in accusatione contentis, & c. contrariu no. v. ald. & s. in l. si defensor. s. qui interrogatus s. de inter. act. Bald. in l. sed & si possessori. s. item si iurauero. j. de iureiu.

* CLAV. C. maleficiu. Adde si accusatus, vel ingitius simpliciter fatentur delictu no expressis onalitatib, vt dicit Bar. in conf. cccviii. incip. Latbarina accusauit. & Roma. conf. clxxv.

Statutum quod banno non reddatur ius, intelligit, quod de delicto in eum commissio non procedatur, nec per accusatione nec per inquisitionem.

s. Quod autem. No q per istum rex. determi. nat. Ita de are. vna questionem. Nam si statuto cautu quod banno ius non reddatur intelligitur, hoc est, quod de delicto in eu commissio non procedatur, nec p accusationem, nec per inquisitionem quod not.

ADDITIO.

a ALEX. C. Quoda. r. Isti rex. pro meliori de corpore iuris ale. Bal. in l. si s. ius. os statutu dices bannitu imbuere offensu di posse, intelligit in ere, & in persona dicit tam q mulier bannita no poterit adulterari. Et ad hoc dicit adde l. si fern. & q ibi Bar. C. de his qui ad ecc. confu. & Bart. in l. i. s. j. ad treb. & ibi doc. in contrarium, quod no. Bal. in l. non solum s. quanqua. de iureiu. vide ibi.

a Si menfor falsum modum dixerit. Rubrica vi.

ADDITIO.

a P.PAV.P. C. Si menfor falsum. Circa materiam agrimenforum, vide Felz. in c. quia iudicante. extra de prescrip.

LEX I.

Quersus. No. quod in ista, qui ebi sunt in artificio vel in aliqua arte liberali vel scientia non dicitur locatio vel conuerio, sed magis dicitur preberi opera, benefici causa. Unde inter aduocatu & clientulu, medicu & in firmum, doctores & scolares, non potest dici locatio. Facit ad ea que dixi in l. j. de varijs & extra ordi. cog. & hoc propter nobile exercitium.

ADDITIONES.

a P.PAV.P. C. Dicitur locatio. Et que requirantur, vt sit locatio, quado pro opera alicuius datur pecunia, vide Bal. in l. si pecunia. in prin. j. de codi. causa dat latius in l. naturalis. s. & cum do. in j. col. j. de prescrip. ver.

b C. Preberi. A. ide Felc dilecte de appella. c ALEX. C. Dicitur locatio. Aduocato non competit actio locari s clientulu, sed actio in factum, vt hic tenet gl. & Bal. in l. j. C. de supra licet l. j. ibi contra.

1 Actionem ineptam proponens succumbit, & tunc in sententia inferenda est. 2 Ager semel mensurat us, iterato mensuratur, si aliqua partium dicit se deceptam.

a s. Ideo autem. Nota q qui proponit actio nem ineptam succumbit, & tunc in sententia inferenda est. Et hoc collige q licet ager semel sit mensuratus, si aliqua partium dicit se deceptam, & sic se plus dedisse vel minus recepisse, debet iterum mensurari.

ADDITIONES.

C. Ideo autem. Ad istum s. vide no. Inst. de actio. s. si munda & cum dilect. de emptio. & ven. & c. examinata de iudi. POM. C. ide Barba. conf. lxx. primo volu. Anto. de Pratis in conf. Barba. volu.

b ALEX. C. Tollige. A. ide quod dixi in l. quod sitis ad onem qui her. & no. q licet pars non possit obtinere in causa, tamen tamen iudex potest referre ius agendi ex causa ap. Bal. in authent. sed si quis. C. de secun. iur.

LEX V.

El per literas. Nota q melius pronuntium vel per literas. Item nota q non potest alij committere vt mensuret.

LEX VI.

1 Syndicatus tempore an agam contra iudicem, qui per errorem iudicauit si no appellauit, in casu quo appellare poterat.

2 In duobus mandauero. Nota q competit. Nota q competere dicitur, ego velle aliter examinare. Facit ad omne iudex q imperitiu male iudicauit, pro istis appellatens appellat. an bene actione s iudice? Glo. dicit q non, in l. s. quod quisque iuris. In s. iur. facit iste rex. dicit vt ibi dicit. hanc qd dicitur.

LEX VIII.

3 In mensor. Nota hic legem que facit ad questionem eius hoc anno tribu dixi in l. non quicquid. s. j. in prin. de reb. am. leg. punit iudicem, qui male iudicauit. Quod si iudex voluit iudicare de quo vide vt ibi dicit.

LEX X.

Arbitrator male iudicans facit litem suam.

4 El cuiusuis. Nota ad questionem istam scis q iudex vel arbiter male iudicauit, facit litem suam, qd de arbitratoribus est hic qd idem sit, & idem sit de ppena. l. i. de ppena.

a De religiosis & sumptibus funerum, & vbi fuerit ducere liceat. Rubrica vii.

ADDITIO.

a P.PAV.P. C. De religiosis. An & quando corpus semel sepelitur possit ad alium locum transferri, cuius auctoritas requiritur, vide Bre. in l. apud Julianum s. constat. de lega. i. Item quod per solam illationem corporis motum in aliquem locu non facit locum religiosu, sed quod requiratur auctoritas episcopi, de iure Lanonico, & an laicus possit possidere ius funerandi, & quodam alia, vide per Decium in c. quantu. de iudic.

LEX II.

1 Locum. Nota q verbum aliterum iter habuisti in l. s. de seruo corrupti. Item in simili quod cuius, & c. requirunt verba illa quod alicuius sit ratione domini, vt l. i. s. i. de iur. sep. seq. s. nau. caup. stab.

ADDITIO.

a ALE. C. Locum. A. ide ad intellectu huius tituli q voluit quod per illationem humani cadaveris fiat locus religiosus, & desinat esse in commercio nostro, vt hic, & Inst. de reb. ui. post prin. sunt correcte de iure Lanonico, quod in baronia preualet, quia locus non potest fieri religiosus sine auctoritate pontificis. ca. ad hec. de relig. domib. not. glo. v. i. ad. de ecclesiastico. no. Innoc. in ca. abolende. de sepul. Item dicitur Fab. Institu. de rer. diu. q nullus locus dicitur religiosus nisi per auctoritatem pontificis fuerit consecratus. in auct. vt in l. s. furti. de o. r. a. s. domos. & c. in rubro nigro. vide Bar. in l. i. C. de furtis. Sed ex quo fundatur cum voluntate auctoritatis, ac vtilitate episcopi efficitur locus status sacer & religiosus.